

Continuăm, pe parcursul anului 2014, prin rubrica **“Pagina contribuabilului”*** publicarea răspunsurilor oferite de doamna **Adriana Ion**, consilier superior – Agenția Națională de Administrare Fiscală, la întrebările adresate de dumneavoastră prin intermediul adresei de e-mail: **revista.finante@mfinante.ro**

** Răspunsurile reprezintă opinii personale ale celor care le redactează. Revista și autorii nu își asumă răspunderea pentru eventualele pagube ce pot fi produse de aplicarea sau neaplicarea soluțiilor date.*

1. Cine numește curatorul fiscal?

Potrivit art. 19 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003¹ privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, numirea unui curator fiscal se face de către instanța judecătorească competentă, la solicitarea organului fiscal; în cazul în care contribuabilul este absent, nu se cunoaște domiciliul său fiscal ori, din cauza bolii, unei infirmități, bătrâneții sau unui handicap de orice fel, nu poate să își exercite și să își îndeplinească personal drepturile și obligațiile ce îi revin potrivit legii și nu are desemnat niciun împuternicit care să-l reprezinte. Pentru activitatea sa, curatorul fiscal va fi remunerat potrivit hotărârii judecătorești, iar toate cheltuielile legate de această reprezentare sunt suportate de cel reprezentat.

2. În ce situații organul fiscal procedează la stabilirea prin estimare a bazei de impunere?

În conformitate cu art. 67 alin. (2) din Codul de procedură fiscală, organul fiscal stabilește baza de impunere și obligația fiscală de plată aferentă, prin estimarea rezonabilă a bazei de impunere în situații cum ar fi:

a) neîndeplinirea de către contribuabil a obligației de a declara bunurile sau veniturile impozabile;

b) constatarea de către organele de inspecție fiscală a faptului că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile fiscale sau documentele și informațiile prezentate în cursul inspecției fiscale sunt incorecte, incomplete, ori acestea nu există sau nu sunt puse la dispoziția organelor de inspecție fiscală.

3. Când se reactivează contribuabilii declarați inactivi?

Așa cum se prevede la art. 78¹ alin. (3) din Codul de procedură fiscală, contribuabilii declarați inactivi se reactivează dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) își îndeplinesc toate obligațiile declarative prevăzute de lege;

b) nu înregistrează obligații fiscale restante;

c) organele fiscale au constatat că funcționează la domiciliul fiscal declarat.

4. Plata unei obligații fiscale poate să fie efectuată și de către o altă persoană decât debitorul?

Potrivit art. 114 alin. (2)⁶ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, în situația în care plata se efectuează de către o altă persoană decât debitorul, dispozițiile art. 1.472 și 1.474 din Legea nr. 287/2009² privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

¹ Ordonanța Guvernului nr. 92/24.12.2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată (M.O. nr. 513/31.07.2007), cu modificările și completările ulterioare

² Legea nr. 287/17.07.2009 privind Codul civil, republicată (M.O. nr. 505/15.07.2011), cu modificările și completările ulterioare

Astfel, reținem că, potrivit art. 1.472 din Codul civil, plata poate să fie făcută de către orice persoană, chiar dacă este un terț în raport cu acea obligație, iar din prevederile art. 1.474 alin. (1) și (3) reținem că, creditorul este dator să refuze plata oferită de terț dacă debitorul l-a încunoștințat în prealabil că se opune la aceasta, cu excepția cazului în care un asemenea refuz l-ar prejudicia pe creditor, plata făcută de terț stingând obligația dacă este făcută pe seama debitorului.

5. Cine efectuează restituirea unui impozit pe venit reținut la sursă într-un quantum mai mare decât cel legal datorat?

Potrivit art. 117² din Codul de procedură fiscală, în situația în care plătitorul a reținut la sursă un impozit pe venit în quantum mai mare decât cel legal datorat, restituirea acestuia se efectuează de către plătitor, la cererea contribuabilului depusă în termenul de prescripție a dreptului de a cere restituirea prevăzut la art. 135, respectiv în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire.

Sumele restituite de către plătitor se regularizează de către acesta cu obligațiile fiscale de același tip datorate în perioada fiscală în care s-a efectuat restituirea, urmând ca eventualele diferențe să fie restituite numai după efectuarea operațiunii de compensare până la concurența obligațiilor fiscale restante.

În cazul contribuabililor nerezidenți care depun certificatul de rezidență fiscală ulterior reținerii la sursă a impozitului de către plătitorul de venit, restituirea și regularizarea se efectuează chiar dacă pentru perioada fiscală în care creanța fiscală restituită a fost datorată s-a ridicat rezerva verificării ulterioare ca urmare a efectuării inspecției fiscale.

În situația în care plătitorul nu mai există, restituirea impozitului pe venit reținut la sursă în quantum mai mare decât cel legal datorat se efectuează de către organul fiscal competent, în baza cererii de restituire depuse de contribuabil.

Pentru impozitul pe venit care se regularizează potrivit acestui articol, plătitorul nu depune declarație rectificativă, dar are obligația de a corecta, dacă este cazul, declarațiile informative corespunzătoare regularizării efectuate.

6. Când se consideră înființată poprirea și ce obligații are terțul poprit care datorează o sumă de bani debitorului urmărit?

În conformitate cu art. 149 alin. (8) din Codul de procedură fiscală, poprirea se consideră înființată din momentul în care terțul poprit a primit adresa de înființare, acesta având obligația să înregistreze atât ziua, cât și ora primirii adresei de înființare a popririi.

După înființarea popririi, așa cum se prevede la art. 149 alin. (9) din același cod, terțul poprit este obligat:

a) să plătească, de îndată sau după data la care creanța devine exigibilă, organului fiscal, suma reținută și cuvenită, în contul indicat de organul de executare;

b) să indisponibilizeze bunurile mobile necorporale poprite, înștiințând despre aceasta organul de executare.

7. Ce plăți sunt acceptate de către bănci din conturile bancare ale unui debitor urmărit prin poprire, pentru care s-a primit adresa de înființare a popririi asupra disponibilităților bănești?

Potrivit art. 149 alin. (12) din Codul de procedură fiscală, din momentul indisponibilizării, respectiv de la data și ora primirii adresei de înființare a popririi asupra disponibilităților bănești, băncile nu procedează la decontarea documentelor de plată primite, respectiv la debitarea conturilor debitorilor, și nu acceptă alte plăți din conturile acestora până la achitarea integrală a obligațiilor fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi, cu excepția:

a) sumelor necesare plății drepturilor salariale, inclusiv a impozitelor și contribuțiilor aferente acestora, reținute la sursă, dacă, potrivit declarației pe propria răspundere a debitorului sau reprezentantului său legal, rezultă că debitorul nu deține alte disponibilități bănești;

b) sumelor necesare plății accizelor de către antrepozitarii autorizați. În acest caz, debitorul va prezenta unității bancare odată cu dispoziția de plată și copia certificată, conform cu originalul, a autorizației de antrepozitar;

c) sumelor necesare plății accizelor, în numele antrepozitarilor autorizați, de către cumpărătorii de produse energetice;

d) sumelor necesare plății impozitelor, taxelor și contribuțiilor de care depinde menținerea valabilității înlesnirii. În acest caz, debitorul va prezenta unității bancare odată cu dispoziția de plată și copia certificată, conform cu originalul, a documentului prin care s-a aprobat înlesnirea la plată.

8. Pot fi îndreptate erorile din documentele de plată a obligației fiscale și în ce termen?

Așa cum se dispune prin art. 114 alin. (4) și (5) din Codul de procedură fiscală, pentru creanțele fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile subordonate, dar și de către celelalte autorități publice care, potrivit legii, administrează creanțe fiscale, organul fiscal sau autoritățile publice competente, după caz, la cererea debitorului, va efectua îndreptarea erorilor din documentele de plată întocmite de acesta și va considera valabilă plata de la momentul efectuării acesteia, în suma și din contul debitorului înscrise în documentul de plată, cu condiția debitării contului acestuia și a creditării unui cont bugetar.

Potrivit art. 114 alin. (6), cererea de îndreptare a erorilor poate fi depusă în termen de 5 ani, sub sancțiunea decăderii. Termenul începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a efectuat plata.

9. Care sunt criteriile în baza cărora o activitate poate fi reconsiderată ca activitate dependentă?

Potrivit art. 7 alin. (1) pct. 2.1 din Legea nr. 571/2003³ privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, orice activitate poate fi reconsiderată ca activitate dependentă dacă îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii:

a) beneficiarul de venit se află într-o relație de subordonare față de plătitorul de venit, respectiv organele de conducere ale plătitorului de venit, și respectă condițiile de muncă impuse de acesta, cum ar fi: atribuțiile ce îi revin și modul de îndeplinire a acestora, locul desfășurării activității, programul de lucru;

b) în prestarea activității, beneficiarul de venit folosește exclusiv baza materială a plătitorului de venit, respectiv spații cu înzestrare corespunzătoare, echipament special de lucru sau de protecție, unelte de muncă sau altele asemenea și contribuie cu prestația fizică sau cu capacitatea intelectuală, nu și cu capitalul propriu;

c) plătitorul de venit suportă în interesul desfășurării activității cheltuielile de deplasare ale beneficiarului de venit, cum ar fi indemnizația de delegare-detașare în țară și în străinătate, precum și alte cheltuieli de această natură;

d) plătitorul de venit suportă indemnizația de concediu de odihnă și indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, în contul beneficiarului de venit.

³ Legea nr. 571/22.12.2003 privind Codul fiscal (M.O. nr. 927/23.12.2003), cu modificările și completările ulterioare